

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ผู้พิการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับและนำเสนอการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ผู้พิการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ผู้พิการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ผู้พิการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม มีโรงเรียนทั้งสิ้น 26 แห่ง เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 26 คน และครูผู้สอน จำนวน 562 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 588 คน (กลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ. 2556 : http://www.moe.go.th/data_stat/)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้สูตรคำนวณของ Yamanae (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 35) โดยมีวิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) วิธีหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 35) ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne}2$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

E = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยในวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ $= 0.05$)

1.2.2 ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้จำนวนประชากรในแต่ละโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคามเป็นเกณฑ์ ในการกำหนดสัดส่วนเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา 11 คน ครูผู้สอน 249 คน

1.2.3 ขั้นตอนที่ 3 โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก เพื่อให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง วิธีการคือ ทำกล่องจับสลาก ทั้งหมดจำนวน 26 กล่อง พร้อมเขียนชื่อโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม ข้างกล่องทุกกล่อง จากนั้นทำสลากด้วยการเขียนเลขที่ตามบัญชีรายชื่อผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน ที่เป็นประชากรในการวิจัย ให้ครบตามจำนวนของแต่ละโรงเรียน แล้วดำเนินการหยิบสลากทีละใบพร้อมบันทึก แล้วนำไปเปรียบเทียบว่าเลขที่สลากดังกล่าวตรงกับอันดับบุคคลที่เท่าไรของบัญชีรายชื่อประชากรในการวิจัย หลังจากหยิบทุกครั้งให้นำสลากที่หยิบได้ใส่ลงกล่องคืน เพื่อให้ทุกเลขที่ตามบัญชีรายชื่อประชากรในการวิจัย มีโอกาสได้ถูกเลือกเท่าๆ กัน หากได้รายชื่อเดิมให้จับสลากใหม่ จนกระทั่งได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด จำนวน 1 ฉบับ มี 3 ตอน ดังนี้

2.1.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

2.1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมตามกรอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน (ยุทธศาสตร์หลักด้านอาเซียนศึกษา ของชาติ) ใน 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 21) คือ

1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ เป้าหมาย ประกอบด้วย แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปี ระบบงานและภาระงานฝ่ายต่างๆ การพัฒนาบุคลากร การนิเทศภายในและการประเมินผลสร้างความสำเร็จ/แรงจูงใจ ประชาสัมพันธ์

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล การจัดการห้องเรียน การนิเทศติดตาม และการพัฒนาบุคลากร

3) ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน ได้แก่ กิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ประกอบด้วย โครงการประสานสัมพันธ์ครู ผู้ปกครองกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ชุมชนสัมพันธ์

4) ด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ ได้แก่ กิจกรรมประจำวัน ประกอบด้วย กิจกรรมยามเช้ายามเย็น กิจกรรมวันวิชาการ และกิจกรรมหลักสูตร 8 กลุ่มสาระ

2.1.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ นโยบาย แนวทาง การพัฒนาประเทศ ไปสู่ประชาคมอาเซียนทางด้านการศึกษา

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการสร้างเครื่องมือ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.3 สร้างแบบสอบถามขึ้นมา 1 ฉบับ ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัยทั้ง 2 ตัวชี้วัด 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน และด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอกณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อแนะนำและตรวจสอบ ความถูกต้องตลอดจนลักษณะของการใช้ภาษา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 ซึ่งให้ระดับความเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อค่า ดังนี้

ไม่สอดคล้อง = -1 ข้อคำถามดังกล่าวไม่สอดคล้องกับค่านิยมศัพท์เฉพาะ

ไม่แน่ใจ = 0 ข้อคำถามดังกล่าวไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์เฉพาะหรือไม่
สอดคล้อง = + 1 ข้อคำถามดังกล่าวมีความสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์เฉพาะ

3.6 ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย

3.6.1 นายสุทิน ปะนันโต วุฒิ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ด้านเนื้อหา ภาษา

3.6.2 นายสมนึก สุวรรณเมูล วุฒิ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบ้านโนนรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล
และประเมินผล

3.6.3 ว่าที่ร้อยโท ศศ.ดร.ณัฐชัย จันทชุม วุฒิ การศึกษา ก.อ.ค. (วิจัยและ
พัฒนาหลักสูตร) ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

3.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอ
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

3.8 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับ ประชากร
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอนจำนวน 40 คนใน โรงเรียนเอกชน
ในจังหวัดมหาสารคาม

3.9 นำแบบสอบถาม มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้ง
ฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ได้ค่าระหว่าง
.22 ถึง .86 ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93

3.10 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ศึกษาเสนอต่อผู้อำนวยการ
โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

4.2 ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 และส่งหนังสือถึงผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความ

อนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามจำแนกเป็นซองแต่ละ โรงเรียน และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองร้อยละ 100 พร้อมตรวจสอบความเรียบร้อยในการตอบแบบสอบถาม

5. การจัดการกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนและเรียงเรียงลำดับแบบสอบถาม

5.2 ให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีระดับความพร้อมของสถานศึกษาในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีระดับความพร้อมของสถานศึกษาในระดับ มาก

3 คะแนน หมายถึง มีระดับความพร้อมของสถานศึกษาใน ปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีระดับความพร้อมของสถานศึกษาใน น้อย

1 คะแนน หมายถึง มีระดับความพร้อมของสถานศึกษาใน น้อยที่สุด

5.3 นำคะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สำเร็จรูป 5.3.1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามสถานภาพและขนาด โรงเรียน 5.3.2 ข้อมูลตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แปลความหมายของระดับความพร้อมโรงเรียนเอกชนโดยการปรับใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีการของบุญชม ศรีสะอาด (2553 : 121) ดังนี้ 5 คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง ความพร้อมของสถานศึกษาในระดับ มากที่สุด 4คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง ความพร้อมของสถานศึกษาในระดับ มาก 3คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง ความพร้อมของสถานศึกษาในระดับ ปานกลาง 2 คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง ความพร้อมของสถานศึกษาในระดับ น้อย 1คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง ความพร้อมของสถานศึกษาในระดับ น้อยที่สุด

5.4 ข้อมูลตอนที่ 3 นำคำถามปลายเปิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และจัดลำดับ ใช้การวิเคราะห์เป็นร้อยละ การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม เปรียบเทียบตามสถานภาพ และขนาด โรงเรียน โดยใช้สถิติ ได้แก่ t-test (Independent Sample), F-test โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

6.1.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 99) ดังนี้

$$\alpha = \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1) ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

X แทน คะแนนแต่ละตัว

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

6.2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบสภาพความพร้อมของโรงเรียนเอกชน ที่จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติ ได้แก่ T-test (Independent Sample) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, F-test

ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม

ศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางเกี่ยวกับความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การสัมภาษณ์บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอาเซียนมาช่วยเสนอแนะ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ในครั้งนี้คือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และผู้ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการ กำลังปฏิบัติหน้าที่หรือมีผลงานวิชาการ มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2542: 102) ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนจำนวน 5 คน และครูผู้สอนจำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ ประเด็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนที่เหมาะสม

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนด

3.2 สร้างประเด็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

3.3 นำประเด็นคำถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

3.4 ปรับปรุงแก้ไขประเด็นคำถามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เสนอแนะ

3.5 เลือกประเด็นคำถามที่เหมาะสมเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนิน โดยจดบันทึกในขณะที่ทำการสัมภาษณ์
และหลังจากดำเนินการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์

5. ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยวิธีการตีความและสร้างข้อสรุป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
นำเสนอในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY